

PHILIP GLASS

MICHA HAMEL · GENE VAN GEEL · REZA HAMAVAR · JULIAN SCHNEEMANN

THE UNKNOWN CHAPLIN

NEDERLANDS BLAATSE THEATERS
I.S.M. THEATROTHECA

NBE.NL

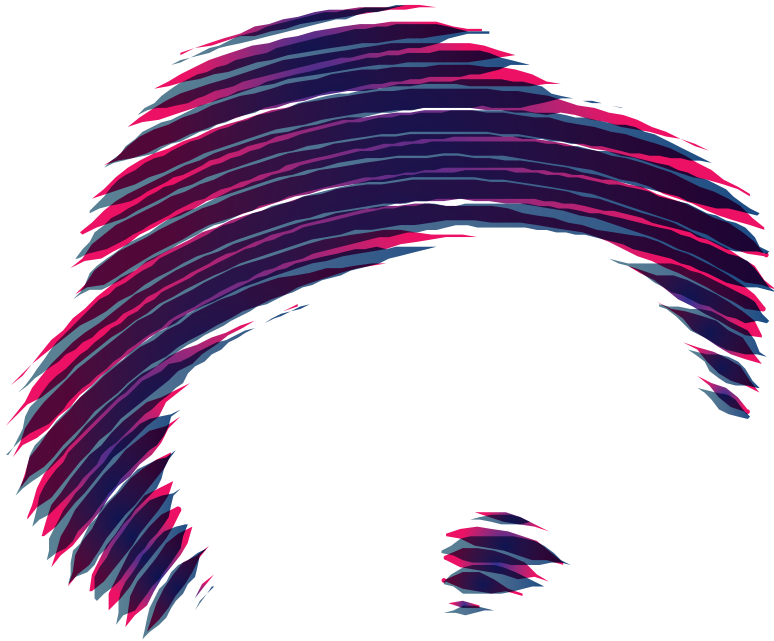
SPEELLIJST

DO 21 NOV 2019	AMSTERDAM ^{UITVERKOCHT} PODIUM MOZAÏEK ^{VOORPREMIÈRE}
VR 22 NOV 2019	DORDRECHT KUNSTMIN ^{PREMIÈRE}
DI 26 NOV 2019	GRONINGEN SPOT - OOSTERPOORT
WO 27 NOV 2019	KERKRADE PARKSTAD LIMBURG THEATERS
DO 28 NOV 2019	UTRECHT TIVOLIVREDENBURG
VR 29 NOV 2019	HAARLEM PHILHARMONIE
ZA 30 NOV 2019	NIJMEGEN DE VEREENIGING
DI 03 MRT 2020	EDE CULTURA ^{I.S.M. PROEFKAMERMUZIEK}
DO 05 MRT 2020	HELMOND THEATER SPEELHUIS
VR 06 MRT 2020	TILBURG THEATERS TILBURG
ZA 07 MRT 2020	DEN HAAG ZUIDERSTRANDTHEATER
ZO 08 MRT 2020	AMERSFOORT DE FLINT
DI 10 MRT 2020	ENSCHDE MUZIEKCENTRUM
WO 11 MRT 2020	AMSTERDAM MUZIEKGEBOUW
DO 12 MRT 2020	AMSTERDAM MUZIEKGEBOUW
ZO 22 MRT 2020	ROTTERDAM THEATER ROTTERDAM

NEDERLANDS BLAZERS ENSEMBLE

FLUIT	JEANETTE LANDRÉ
HOB	BART SCHNEEMANN
KLARINET	TOM WOLFS
	BART DE KATER
FAGOT	DORIAN COOKE
	MARIEKE STORDIAU
SAXOFOON	JOHAN VAN DER LINDEN
	KIRSTIN NIEDERSTRASSER
HOORN	RON SCHAAPER
TROMPET	BAS DUISTER, TEUS NOBEL (26 T/M 30 NOV)
TROMBONE	VICTOR BELMONTE
BASTROMBONE	BRANDT ATTEMA
CONTRABAS/BASGITAAR	WILMAR DE VISSER
PERCUSSIE	MALIKA MAMINOVA
	JEROEN BATTERINK

Na afloop van de voorstelling nodigt het NBE je van harte uit voor het afterconcert in de foyer door de musici van het NBE en hun gasten.

CHAPLIN, DE ONBEKENDE?

Kid Auto Races at Venice was op 7 februari 1914 de eerste film van Charlie Chaplin die in de bioscoopzalen verscheen. Of nu ja, eigenlijk was het de tweede. Een paar dagen eerder was *Making a Living* uitgebracht, maar die film vergeet de filmgeschiedenis het liefst. Chaplin treedt er op met een hoge hoed en een hangsnor en speelt er een naar mannetje dat het om onduidelijke redenen met jan en alleman aan de stok krijgt. In *Kid Auto Races* stond Chaplin echter ineens voor de camera zoals miljoenen mensen hem sindsdien blind kunnen omschrijven: met een bolhoed, een slappe wandelstok, te kleine jas, te grote broek en veel te grote schoenen. O, en met het snorretje dat al snel zijn naam zou dragen.

Chaplins filmmaatschappij wist in die eerste week van februari 1914 nog niet zo goed wat ze met hun nieuwe ster aanmoesten. *Kid Auto Races* werd aangeprezen als een 'juvenile', een film voor kinderen dus, en vreemd genoeg hadden ze de film op een spoeltje gezet waarop ook een informatieve film over olijven te vinden was.

Het is moeilijk terug te keren in de tijd om je voor te stellen hoe de ervaring van die eerste ontmoeting met *the tramp* moet zijn geweest, verborgen tussen de capriolen van zijn op dat moment veel bekendere collega's en een *infomercial* over de zegeningen van de olijf. Het is

haast onmogelijk in te schatten wat het publiek van toen zo trof in Chaplin en zijn *tramp*. Feit is wel dat het vanaf dat moment snel ging. Slechts een paar maanden na zijn debuut prijkte Chaplin al bovenaan alle populariteitspolls in Hollywood en tegen de tijd dat overal in Europa jongemannen zich opmaakten om naar de loopgraven van de Eerste Wereldoorlog te marcheren, had de 'Chaplinitis' zich ook over het Oude Continent verspreid. In 1915 was Chaplin al alomtegenwoordig en heette hij met recht de bekendste man ter wereld te zijn.

Maar wie was Chaplin eigenlijk? Iedereen kende inmiddels zijn silhouet, overal ter wereld bootsten mensen zijn loopje na, maar wie was de man achter het karakter? Die vraag werd Chaplin vaak gesteld. De filmmaker antwoordde er ook graag op, al klonk zijn verhaal bij momenten wat onwaarschijnlijk. Hij zou de zoon zijn van twee rondreizende artiesten die hem tijdens een tournee door Frankrijk in het dorpje Fontainebleau op de wereld hadden gezet. Grootgebracht in de Engelse vaudevilletheaters zou hij als een naïeve jongeling naar Amerika zijn gekomen om daar haast per ongeluk in de film te belanden en door een goddelijke ingeving het karakter van *the tramp* te vinden.

Zo ging het natuurlijk niet. Dat voelde men destijds ook wel aan, maar naar hoe ze de filmster dan wel moesten inschatten, bleef het gissen. Zo bekend als Chaplin was, zo *unknown* bleef hij lange tijd voor miljoenen mensen die zich week na week bleven verbazen over de avonturen van de kleine zwerver. De korte, stille films die Chaplin in die begintijden maakte, volgden elkaar in sneltreinvaart op. En voor de fans was het telkens weer een verrassing in welke gedaante ze *the tramp* nu weer zouden terugzien. Toneelknecht, dronkelap, jaloezse vrijer of rolschaatsvirtuoos, Charlie was het allemaal.

Chaplin leek in die eerste duizelingwekkende jaren ongrijpbaar. En dat is hij vandaag de dag in zekere zin nog steeds. Wie de typische slapstickfilms honderd jaar later terugkijkt, zal immers niet alleen hard moeten lachen, maar zal na de zoveelste achtervolging of knokpartij wellicht toch ook het hoofd eens veelbetekenend heen en weer schudden. Wat een chaos!

Die chaos hoort onlosmakelijk bij slapstick. Daarin stond Chaplin bepaald niet alleen. Wat hem als filmmaker echter meteen zo bijzonder maakte, was dat Chaplin in tegenstelling tot veel van zijn collega's al vroeg een goede reden had gevonden om de wereld in chaos te storten.

Toen hij in 1910 voor het eerst in Amerika aankwam, verwachtte hij er een wereld van glitter en glamour aan te treffen. Als veelbelovende theaterkomeek ging hij zich ook naar zijn geambieerde sterrenstatus gedragen. Chaplin manifesteerde zich als de excentrieke artiest. Niets ging hem daarbij te ver. Hij verspreidde zelfs *fake news* om zijn reputatie wat te verstevigen.

Tijdens zijn rondgang langs de Amerikaanse vaudevilletheaters ontdekte Chaplin echter gaandeweg dat Amerika misschien het land van de onbegrensde mogelijkheden was, maar het was bij lange na niet het land van melk en honing. Toch was hij er van overtuigd dat de

Verenigde Staten de nieuwe eeuw zouden domineren, zij het niet omdat de VS een nastrevenswaardig voorbeeld vormden. Amerika was juist zo bijzonder omdat het land in tegenstelling tot de Europese keizerrijken en vorstendommen geen eeuwenlange traditie met zich meesleepte, maar aan het begin stond van een nieuw verhaal. Een verhaal dat nog grotendeels oningevuld was en bovendien een hele brede rafelrand vertoonde.

Naast de glitter en glamour van de high society in de grote steden zag Chaplin elders in het land vooral de invloed van de vertegenwoordigers van een heel andere sociale laag: de hobo's, rondreizende arbeiders zonder vaste verblijfplaats. Dit waren de mensen die de Nieuwe Wereld werkelijk uit de grond stampten. En dit waren ook meteen de mensen die die Nieuwe Wereld op haar grondvesten deden daveren. Amerika kon simpelweg niet zonder de inzet van deze ambulante werklieden. Zonder hobo's zouden de grote continentale spoorwegen, die de economie zo'n enorme boost hadden gegeven, er bijvoorbeeld nooit zijn geweest. Tegelijkertijd veegden de hobo's hun voeten aan de burgerlijke idealen van de jonge natie. Hobo's stelden hun persoonlijke vrijheid vóór alles, ook voor het goede fatsoen. Het idee van het gezin als hoeksteen van de samenleving was hun vreemd en als zij al geloofden, dan zondigden ze maar al te graag tegen de geboden van hun God.

Chaplin was getroffen door de bijzondere positie van de hobo's en besepte gaandeweg dat hij de nieuwe, Amerikaanse eeuw vanuit hun oogpunt in beeld moest brengen. Zo werd de kleine zwerver geboren, niet in een goddelijke ingeving of in een vlaag van artistieke genialiteit, maar weloverwogen, vanuit de overtuiging dat de op drift geraakte wereld een underdog nodig had, een goedmoedige onruststoker, die de burgerlijke maatschappij eraan herinnerde dat het leven verre van perfect is.

En die underdog, daarnaar verlangen we nog steeds.

~ MATTHIJS DE RIDDER

PROGRAMMA

FILMS

CHARLIE CHAPLIN

COMPOSITIE

PHILIP GLASS, OENE VAN GEEL, MICHA HAMEL,
REZA NAMAVAR, JULIAN SCHNEEMANN

String quartet no. 3 "Mishima" Opening
Philip Glass bew. Bruno Culotti

The fatal mallet
Micha Hamel

String quartet no. 3 "Mishima" Ichigaya
Philip Glass bew. Bruno Culotti

The Rounders
Oene van Geel

String quartet no. 3 "Mishima" Grandmother & Kimitake
Philip Glass bew. Bruno Culotti

The Rink
Julian Schneemann

String quartet no. 3 "Mishima" Body Building
Philip Glass bew. Bruno Culotti

His musical career
Micha Hamel

String quartet no. 3 "Mishima" Blood Oath
Philip Glass bew. Bruno Culotti

A night in the show
Reza Namavar

String quartet no. 3 "Mishima" Closing
Philip Glass bew. Bruno Culotti

The Cure
Julian Schneemann

Programma onder voorbehoud, voor eventuele wijzigingen zie onze website: nbe.nl

THE ROUNDERS — OENE VAN GEEL

foto: Gemma van der Heijden

Oene van Geel (1973) is een muzikale avonturier. Beïnvloed door jazz, Indiase muziek, kamermuziek en vrije improvisatie, gebruikt hij zijn virtuoze improvisatievaardigheden en zijn compositietalent voor een breed scala aan muzikale activiteiten. Als altviolist is hij momenteel actief met ensembles/band als Estafest en The Noranians. Als componist van muziektheater en kamermuziek werkte hij onder meer voor: De Nationale Opera, Liza Ferschtman + Calefax, Niladri Kumar, het Dudok Kwartet, The David Kweksilber Big Band, Remy van Kesteren + Eric Vloeimans en het Ricciotti Ensemble.

Het componeren van de soundtrack voor *The Rounders* van Chaplin is Oene's eerste samenwerking met het NBE. Oene bewondert de manier waarop Chaplin zijn lichaam beheerst:

quasi nonchalant, maar tegelijkertijd heel gecontroleerd. 'In de beginscène van *The Rounders* struikelt Chaplin en valt hij plat op zijn gezicht, en dat zonder maar één schrammetje op te lopen, fascinerend hoe hij dat doet!'. In zijn muziek voor deze film, over de avonturen van twee dronken mannen, combineert Oene twee stijlen waar hij zelf erg van houdt: hip-hop/rap uit de jaren '80 en bigband werk à la Duke Ellington uit de jaren '30.

HIS MUSICAL CAREER EN THE FATAL Mallet — MICHA HAMEL

Micha Hamel (1970) wist dat hij componist wilde worden toen hij op zijn veertiende de film *Amadeus* zag. Hij volgde dan ook een opleiding tot componist en dirigent aan het conservatorium in Den Haag. Al gauw trad hij veelvuldig op als dirigent, aanvankelijk met modern repertoire, maar gaandeweg - met name in Italië - ook met klassieke en romantische muziek. Zijn composities werden door bijna alle Nederlandse orkesten en ensembles uitgevoerd. Ook componeerde hij twee opera's, muziektheaterwerken voor theatergroep Orkater, en is hij een vaste waarde op televisie als coach in de dirigentshow *Maestro*. In 2003 debuteerde hij als dichter in literair tijdschrift *De Gids*, en publiceerde tot nutoe vijf dichtbundels. Voor het NBE maakte Micha Hamel bewerkingen van muziek van Satie, Brahms, Schumann en Debussy. In deze bewerkingen gaf hij telkens zijn eigen draai aan het origineel, soms ver van de oorspronkelijke muziek af. Van zijn muzikale fantasieën over Schumanns *Davidbündlertänze* heeft het NBE een CD uitgebracht. In dit Chaplin-programma schreef Micha filmmuziek bij *The Musical Career* en *The Fatal Mallet*, elk met een eigen invalshoek. In *The Musical Career* worden de scènes logisch geïllustreerd door de muziek, zoals de functie van filmmuziek normaliter is. In *The Fatal Mallet*, koos Micha daarentegen voor een 'perpetuum mobile'; een doorgaande beweging die het eeuwige alsmar schoppen en slaan en duwen en botsen en meppen en trappen van de drie mannen die om een vrouw vechten symboliseert.

foto: Janita Sassen

A NIGHT IN THE SHOW — REZA NAMAVAR

foto: Tobias Allen

Reza Namavar (1980) had van jongs af aan vooral plezier in twee dingen: muziek en zelf dingen verzinnen. Componeren leek voor hem een goede combinatie van beide en hij besloot dan ook compositie te gaan studeren aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Daar behaalde Reza in 2006 zijn master-diploma klassieke compositie. Spoedig daarna volgden opdrachten voor onder andere het Residentie Orkest, ASKO ensemble, Nederlands Studenten Orkest (NSO), Ensemble Caméleon, Ensemble Insomnio, Ragazze Quartet, Ensemble United Berlin, De IJ-Salon en het B'Rock barokorkest. Ook van het NBE waren er vanaf 2007 diverse opdrachten, waarbij arrangementen voor een aantal Nieuwjaarsconcerten. Voor zijn laatste – tevens grootste project – voor de blazers: *Bach in Perzië* schreef

Reza zes nieuwe variaties op de Goldbergvariaties BWV 988, inmiddels zo'n vijf jaar geleden. Hoogste tijd dus om terug te keren bij de blazers, wat volgens Reza voelt als 'thuis-komen'. Vooral de absurde humor in de films van Chaplin spreekt Reza bijzonder aan. Bij de muziek die hij maakte voor Chaplin's *A Night in the Show* liet Reza zich inspireren door de 'grote dans op het einde en alle gimmicks die in de humor van de films zitten die zich uitstekend vertalen naar muziek. Er zit ook een mooie lange boog in die je ook in de muziek kunt beklemtonen.'

THE RINK ^{EN} THE CURE — JULIAN SCHNEEMANN

Julian Schneemann (1992) werd opgevoed door klassieke musici, maar opgeleid door jazz-meesters en omringd door populaire cultuur. Door samen te werken met muzikanten van over de hele wereld kreeg hij de kans om ook Arabische, Afrikaanse, Zuid-Amerikaanse en Indiase muziek te ontdekken. Al deze invloeden zijn vormend geweest voor zijn muzikale identiteit en in zijn pianospel en composities maakt Julian gebruik van deze diversiteit. Hij rondde in 2015 zijn studie jazz piano aan het Conservatorium van Amsterdam Summa Cum Laude af. In de afgelopen seizoenen werkte Julian al regelmatig mee aan programma's voor het NBE. Zijn allereerste omvangrijke opdracht voor de blazers was vorig seizoen *Symmetries*, een bewerking van *Fearful Symmetries* van de Amerikaanse componist John Adams. Aan het begin van dit seizoen volgde Julian's tweede grote project: alle bewerkingen voor de muziek van *Rameau en de Grieken* waren van zijn hand. Voor Chaplin's films *The Rink* en *The Cure* maakte Julian de soundtracks. Chaplin speelt in beide films een soort etterbak, die in *The Rink* op een schaatsbaan en in *The Cure*, in een kuuroord, de boel behoorlijk in de war schopt. De muziek, die Julian voor deze films componeerde, omschrijft hij als 'ruige dansmuziek'.

foto: Peter Lodder

STEUN HET NEDERLANDS BLAZERS ENSEMBLE

Al meer dan 55 jaar vaart het Nederlands Blazers Ensemble (NBE) haar eigen herkenbare, verrassende, grensverleggende en onvoorspelbare koers. De Blazers, als vernieuwer van de klassieke muziekprogrammering, spelen muziek van alle soorten, maten en tijden en presenteren zich op een manier waar de energie vanaf spat. Het NBE maakt nieuwe combinaties van verschillende muzikale genres en mooie maatschappelijke verbindingen. Om deze bijzondere programma's mogelijk te blijven maken, zijn alle giften, groot en klein, van harte welkom!

LOTGENOTEN

Sinds 2005 is een grote groep enthousiaste fans actief. Onder de geuzennaam Lotgenoten steekt ieder van hen De Blazers financieel de helpende hand toe. Omdat echte liefde wederzijds is, omarmt het NBE haar donateurs met verve. Er wordt regelmatig samen feest gevierd. Wil je meer informatie of wil je Lotgenoot worden? Stuur een berichtje naar lotgenoten@nbe.nl. We verwelkomen je graag!

NALATEN: LIEFDE VOOR MUZIEK DOORGEVEN

Het NBE kun je ook opnemen in je testament. Een gift of nalatenschap is een bijzondere manier om je verbondenheid met het NBE te uiten en haar sociaal maatschappelijke voorstellingen en haar programma's voor educatie en talentontwikkeling te waarborgen voor de toekomst. Wil je meer informatie over nalaten en schenken? Je kunt dit opvragen of persoonlijk contact opnemen met Lot Falkenburg, 020-6237806, lf@nbe.nl. We bespreken graag met je de mogelijkheden.

BEDRIJFSPARTNERS

Steun vanuit het bedrijfsleven is voor ons onmisbaar. Gedreven door tomeloos enthousiasme en een zucht naar avontuur en onverwachte ontmoetingen kunnen wij dankzij de financiële steun van onze bedrijfspartners intrigerende samenwerkingen met musici uit andere culturen aangaan. Met vernieuwende programma's zoals de buitenlandse tournees wil het NBE een groot publiek blijven verrassen, boeien, ontroeren en prikkelen. Het NBE sluit aan bij maatschappelijke projecten en vindt het belangrijk muziek te maken samen met en voor minder kansrijken en op plaatsen waar levende muziek niet vaak klinkt. Ook maken wij ons al jaren sterk voor talentontwikkeling en educatie. Jonge spelers en nieuwe makers uit het jongNBE en de jaarlijkse compositiewedstrijd -als opmaat naar het altijd weer verrassende Nieuwjaarsconcert- zijn de nieuwe generatie jong talent. Het NBE werkt zo aan het publiek van de toekomst en aan de musici van morgen.

Bedrijfspartner worden kan op verschillende niveaus en biedt unieke mogelijkheden op het gebied van op maat gemaakte concerten, ontvangsten, ontmoetingen en talentprogramma's. Graag denken we met je mee over een passende wijze van sponsoring, welk project het beste past bij de doelstellingen van je organisatie en wat het NBE voor je kan betekenen. Het NBE heeft een ANBI-status. Voor meer informatie over sponsormogelijkheden voor bedrijven kun je contact opnemen met Niek Wijns, zakelijk leider nw@nbe.nl.

NEDERLANDS BLAZERS ENSEMBLE

Artistiek leider	Bart Schneemann
Zakelijk leider	Niek Wijns
Bedrijfsvoering en financiën	Elena van Slogteren
Productie	Marguérite Schuurman,
Hoofd marketing	Olga Mouret
Marketing	Eloise Davis, Lot Falkenburg
Relatiebeheer	Mieke Verdegaal
Muziekvoorbereiding	Geert Rubingh
Hoofd Talentontwikkeling en educatie	Claartje Gieben
Educatie	Anne van de Groenekan
Stagiair educatie	Josine Kockelkoren
Geluid	Donné Roos
Licht	James Murray, Martin Ciesluk
Video	Harmen van 't Loo
Stagemanager	Luc Kossen, Milco Verbeek
grafisch ontwerp	buro RuSt

BESTUUR STICHTING NEDERLANDS BLAZERS ENSEMBLE

Voorzitter	John Jaakke
Penningmeester	Ton Nelissen
Bestuurslid	Petra Charbon
	Maton Sonnemans
	Sophie Vossenaar

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door:

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

AE amsterdams
fonds voor de
kunst

WWW.NBE.NL

ontwerp buro RuSt 2019

